Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000402

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-02-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бут Крістіна Олександрівна

2. Kristina O. But

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 061

Назва наукової спеціальності: Журналістика

Галузь / галузі знань: журналістика

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 061 Журналістика

Дата захисту: 04-11-2024

Спеціальність за освітою: Журналістика

Місце роботи здобувача: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 104

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 19

Тема дисертації:

1. Медіареальність як складник протестних рухівА

2. Media reality as a component of protest movements

Реферат/анотація:

1. Бут К.О. «Медіареальність як складник протестних рухів». Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 061 «Журналістика». Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2024. У дисертації простежено роль медіареальності як невід'ємної частини протестних рухів. Досліджені не тільки теоретичні аспекти вивчення медіареальності у XX столітті та найсучасніші здобутки та тенденції щодо цієї тематики наукового інтересу, але й окреслена роль медіареальності загалом у процесі історичного розвитку суспільства, зокрема, українського після відновлення Незалежності. Разом з тим, у роботі визначені інструменти, за допомогою яких може відбуватися конструювання медіареальності навколо подій протестних рухів. Це дослідження також приділяє увагу проблемам формування хибної медіреальності навколо протестних рухів. Зокрема, розглянуті поняття маніпуляцій й оманливого впливу у контексті подання інформації про протестні рухи, а також продемонстровані випадки порушення журналістських стандартів при висвітленні протестної тематики у медіа. Окрім цього, за результатами теоретичного й емпіричного досліджень було розроблено гайд, що

включав рекомендації щодо роботи журналістів/ок з темою рухів за зміни. Гайд містив інформацію про правила фізичної та цифрової безпеки журналістів/ок, журналістські стандарти (зокрема, ті, які можуть бути взаємовиключними та/або дискусійними), професійну етику та чутливість при висвітленні потенційно тригерної інформації, а також – про нестандартні підходи до тематики рухів за зміни. Актуальність теми дослідження. Протестні рухи є важливою частиною функціонування громадянського суспільства, яке, у свою чергу, не може відбуватися без публічного розголосу та залучення додаткової аудиторії. Саме завдяки співпраці з медіа протестні рухи можуть набувати масштабу та суспільного резонансу, привертати увагу спільноти до ідей, які вони прагнуть поширювати, й ефективніше комунікувати з опозиційною стороною. Висвітлюючи протестні рухи, засоби масової інформації можуть або підсилити малопредставлені групи та дати їм голос, або ж навпаки – дискредитувати чи іронізувати над тими або іншими протестами. І хоча одним із базових стандартів журналістики є об'єктивність, насправді ж, досягти повністю об'єктивного погляду, особливо на суспільно важливі події, які зачіпають інтереси однієї чи декілька соціальних груп, майже неможливо. Адже ретранслюючи інформацію з місця подій, рамкуючи її за допомогою власного авторського рішення, опитуючи певних людей і формуючи висновки з огляду на свій досвід та смаки, журналіст/ка не може залишити матеріал без "побічного ефекту" креативної діяльності – створення медіареальності навколо події, про яку він/вона пише. Саме тому медіареальність як складник протестного руху має значний потенціал впливу на аудиторію та формування громадської думки. Враховуючи масштаби потенційного впливу на розвиток українського суспільства, особливо в умовах вразливості до інформаційної війни та ворожих "вкидів", важливо вже зараз аналізувати специфіку цього явища, розуміти інструменти, за допомогою яких медійники/ці конструюють медійну реальність, та способи й передумови етичного подання інформації про рухи за зміни. Об'єктом дисертаційного дослідження є: випуски газет: «Дзеркало тижня», «День», «Факты»; інформаційного агентства «УНІАН» та міжнародних видань: «Le Monde Diplomatique», «Der Spiegel» і «КоммерсантЪ» (хронологічні рамки: 18-30 листопада та 1-8, 19-31 грудня 2013 року, а також за 1-7, 19-31 січня та 1-9, 17-28 лютого 2014 року); матеріали Пулітцерівської премії (за 1995-2024 роки), а також матеріали, відзначені премією "Честь професії" (за 2014-2023 роки). Предмет дисертаційного дослідження – роль, місце й інструменти конструювання медійної реальності щодо подій протестних рухів (на прикладі матеріалів вищезгаданих засобів масової інформації). Мета цього дослідження – з'ясувати роль і місце медіареальності у соціо-комунікаційних процесах, зокрема, у рухах за зміни, виокремити інструментарій конструювання медійної реальності щодо подій протестних рухів. Окрім цього, за результатами дослідження, сформувати практичний гайд для журналістів-початківців щодо основних рекомендацій для висвітлення протестної тематики у медіа. Наукова увага до медіареальності пояснюється активним розвитком соціо-комунікаційних технологій і рівнем впливу, який медіа створюють на поведінку як окремого індивіда, так і суспільства загалом. Активне дослідження реальності медіа як реальності другого порядку почалося ще у XX столітті, однак, свого найбільшого розвитку зазнає саме у сучасній науці. Наш науковий інтерес до медіареальності як складника протестних рухів зумовлений впливом на формування громадської думки, а також тим, як медіа можуть або підсилити ключові меседжі рухів за зміни, так і дискредитувати ці процеси або їх учасників. Вважаємо роль медіа у демократичних процесах і розбудові громадянського суспільства такою, що потребує…

2. Booth K.O. "Media reality as a component of protest movements." Qualifying scientific work on manuscript rights. Dissertation for obtaining the degree of Doctor of Philosophy in specialty 061 "Journalism". Zaporizhzhia National University. Zaporizhzhia, 2024. The thesis traces the role of media reality as an integral part of protest movements. Not only the theoretical aspects of the study of media reality in the 20th century and the most modern achievements and trends regarding this topic of scientific interest are studied, but also the role of media reality in general in the process of historical development of society, in particular, Ukrainian after the restoration of Independence, is outlined. At the same time, the work identifies tools that can be used to construct a media reality around the events of protest movements. This study also pays attention to the problems of creating a false media reality around protest movements. In particular, the concepts of manipulation and misleading influence in the context of presenting information about protest movements are considered, as well as cases of violations of

journalistic standards in the coverage of protest topics in the media are demonstrated. In addition, based on the results of theoretical and empirical research, a guide was developed, which included recommendations for the work of journalists on the topic of movements for change. The guide contained information about the rules of physical and digital security of journalists, journalistic standards (in particular, those that may be mutually exclusive and/or debatable), professional ethics and sensitivity when covering potentially triggering information, as well as about non-standard approaches to the subject of movements for changes Relevance of the research topic. Protest movements are an important part of the functioning of civil society, which, in turn, cannot take place without public publicity and the involvement of an additional audience. It is thanks to cooperation with the media that protest movements can gain scale and public resonance, attract the attention of the community to the ideas they seek to spread, and communicate more effectively with the opposition side. By covering protest movements, the mass media can either empower underrepresented groups and give them a voice, or, on the contrary, discredit or ironize certain protests. And although one of the basic standards of journalism is objectivity, in fact, it is almost impossible to achieve a completely objective view, especially on socially important events that affect the interests of one or more social groups. After all, relaying information from the place of events, framing it with the help of his own author's decision, interviewing certain people and forming conclusions based on his experience and tastes, the journalist cannot leave the material without the "side effect" of creative activity - the creation of a media reality around the event, about which he/she writes. That is why media reality as a component of the protest movement has a significant potential to influence the audience and shape public opinion. Considering the scale of the potential impact on the development of Ukrainian society, especially in the conditions of vulnerability to information warfare and enemy “throw-ins”, it is important to analyze the specifics of this phenomenon, to understand the tools with which media workers construct media reality, and the methods and prerequisites for ethical presentation of information about movements for change. The object of the dissertation research is: issues of newspapers: "Mirror of the Week", "Day", "Fakty"; information agency "UNIAN" and international publications: "Le Monde Diplomatique", "Der Spiegel" and "Kommersant" (chronological framework: November 18-30 and December 1-8, 19-31, 2013, as well as for 1-7, January 19-31 and February 1-9, 17-28, 2014); materials of the Pulitzer Prize (for the years 1995-2024), as well as materials awarded with the "Honor of the Profession" award (for the years 2014-2023). The subject of the dissertation research is the role, place and tools of media reality construction in relation to the events of protest movements (on the example of materials from the above-mentioned mass media). The purpose of this study is to find out the role and place of media reality in socio-communication processes, in particular, in movements for change, to single out the tools for constructing media reality in relation to the events of protest movements. In addition, based on the results of the research, create a practical guide for novice journalists on the main recommendations for covering protest topics in the media. Scientific attention to media reality is explained by the active development of social and communication technologies and the level of influence that the media creates on the behavior of both an individual and society in general. Active research into the reality of the media as a second....

Державний реєстраційний номер ДіР: 0124U000753

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Бут К. Пропаганда та медіареальність як інструменти ведення інформаційної війни: локальний вимір. Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2022. № 4 (52). С. 24-32. (категорія «Б» з соціальних

комунікацій)

- Бут К. Медіареальність як засіб впливу на громадську думку (на прикладітимчасово окупованих територіях Запорізької області). Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2023. № 3 (55). С. 17–29. (категорія «Б» з соціальних комунікацій)
- Бут К. Медіаподії як інструмент конструювання медіареальності (на прикладі російської пропаганди). Образ. 2023. Випуск 3 (43). С. 93-101. (категорія «Б» з соціальних комунікацій).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U000753

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявська Людмила Віталіївна

2. Liudmyla V. Cherniavska

Кваліфікація: д. соц. ком., професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1110-3174

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стеблина Наталія Олександрівна

2. Nataliia O. Steblyna

Кваліфікація: д. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9799-9786

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Захарченко Артем Петрович

2. Artem P. Zakharchenko

Кваліфікація: к. соц.ком., доц., 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3877-8403

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковпак Вікторія Анатоліївна

2. Viktoriya A. Kovpak

Кваліфікація: д. соц. ком., доц., 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9461-0536

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тяпкіна Наталія Іванівна

2. Natalia I. Tyapkina

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3251-0921

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Березенко Віта Віталіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Березенко Віта Віталіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Дребезов Денис Олегович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

